

پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی کشور
(بندر انزلی)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات آموزش و ترویج کشاورزی

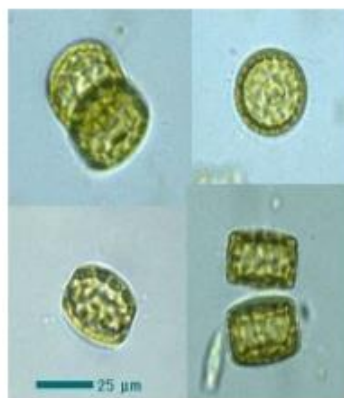
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی

موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

رژیم غذایی صدف آنودنت تالاب انزلی

تهیه و تدوین: سید محمد صلواتیان

پائیز ۱۳۹۸

یکی از گونه های آبی منحصراً به فرد و مهم تالاب انزلی، صدف آنودنت با نام علمی *Anodonta cygnea* می باشد. این صدف بومی تالاب انزلی و رودخانه های ورودی آن و مهمترین دو کفه ای این سیستم آبی است که در سالیان اخیر به دلایل مختلف، جمعیت آن به شدت کاهش یافته است. تالاب انزلی اکوسیستم ویژه ای برای پرورش و رشد انواع آبزیان در حاشیه جنوبی دریای خزر بوده، از طرفی جایگاه ویژه نرمتنان در ارتباط با استفاده سایر موجودات از آنها و کاربردهای صنعتی طبی و نقش پالایشی آب، سبب ضرورت بر انجام بررسی رژیم غذایی صدف آنودنت، در تالاب انزلی گردید. از ۱۴ ایستگاه مورد بررسی، فقط از ۹ ایستگاه که شامل ایستگاه های ورودی تالاب غرب، بهمبر، شیجان، سوسر روگاه، آبکنار، ماهروزه، کرکان، سیاه کشیم و در نهایت هندخاله بودند، صدف آنودنت صید گردید. بیشترین درصد فراوانی و پراکنش در فصول مختلف به ترتیب متعلق به ایستگاه های ورودی تالاب غرب، بهمبر، شیجان و سوسر روگاه و بالاترین میانگین سنی در فصول بهار متعلق به ایستگاه بهمبر (۷ ساله ها)، تابستان مربوط به ایستگاه ماهروزه (۸ ساله ها)، پائیز متعلق به ایستگاه سوسر روگاه (۷ ساله ها) و در نهایت زمستان مربوط به ایستگاه شیجان (۸ ساله ها) تعیین گردید. در بررسی آزمایشگاهی از دستگاه گوارش صدف آنودنت تالاب انزلی از ایستگاه های مختلف شناسایی فیتوپلانکتون ها و زئوپلانکتون ها در حد جنس صورت گرفت. به طور کلی می توان گفت صدف آنودنت در طول سال از شاخه های فیتوپلانکتونی کلروفیتا و باسیلاریوفیتا بیش از سایر شاخه ها تغذیه می نماید که بیشترین جنس های فیتوپلانکتونی استفاده شده از شاخه جلبک های سبز *Scenedesmus*، *Chlorella* و *Pandorina* از شاخه باسیلاریوفیتا *Cyclotella*، *Cymbella* و *Navicula* بودند. تغذیه از زئوپلانکتون ها به مقدار اندک و آن هم از راسته ریشه پایان نظیر *Arcella* و *Amoeba*، از مژکداران *Ciliata* و در نهایت از روتیفرها *Brachionus*، *Asplanchna* و *Rotaria* شناسایی گردید. براساس شناسایی جنس بستر می توان گفت جنس بستر مناسب از نوع ماسه ای با مقداری گل می باشد که دامنه تغییرات سیلت- رس در ایستگاه ها از $۸۰/۸ \pm ۳/۲$ تا $۹۷/۶۴ \pm ۲/۲$ درصد متغیر می باشد. در بررسی رژیم غذایی صدف آنودنت مشخص شد از آنجایی که صدف های فوق از طریق فیلتراسیون اقدام به تغذیه می نمایند (گزینش غیر انتخابی) از اینرو با توجه به سنین مختلف و فراوانی در محیط زندگی در وهله اول (بیش از ۹۰ درصد) فیتوپلانکتون های ریز جثه از ابعاد ۵ تا ۲۰ میکرون (شاخه هایی نظیر کلروفیتا، باسیلاریوفیتا و سیانوفیتا) و در مرحله بعد (حدود ۱۰ درصد) از زئوپلانکتون های ریز جثه از سایز ۵ تا ۳۰ میکرون (نظیر شاخه های ریشه پایان، مژکداران، روتیفرها، راسته کلادوسرا) و همچنین مواد دیتریتی که در این ابعاد می باشند را مورد مصرف قرار می دهند.